

Maturitní okruhy z chemie 2026

1. Základní chemické pojmy a veličiny

Základní charakteristiky: chemicky čistá látka, atom, prvek, molekula, sloučenina, směs. Hmotnosti atomů a molekul, látkové množství. Chemické výpočty: molární hmotnost, látkové množství, molární objem.

2. Chemická vazba

Vznik vazby, energie vazebná a disociační. Druhy vazeb. Slabé vazebné interakce. Základní a excitovaný stav atomu. Vznik iontů, ionizační energie, elektronová afinita. Vliv vazby na vlastnosti látek.

3. Periodický systém prvků

Periodická soustava prvků, Periodický zákon, význam. Osobnost D.I.Mendělejeva.

4. Složení a struktura atomu

Charakteristika elementárních částic. Modely atomu. Izotopy a nuklidy. Atomové jádro. Radioaktivita. Elektronový obal. Kvantová čísla.

5. Kovy a jejich vlastnosti

Charakteristika, výskyt, výroba, vlastnosti, použití. Sloučeniny a jejich význam.

6. Alkalické kovy a kovy alkalických zemin

Charakteristika, výskyt, výroba, vlastnosti, použití. Sloučeniny a jejich význam.

7. Nekovy a jejich vlastnosti

Charakteristika, výskyt, výroba, vlastnosti, použití. Sloučeniny a jejich význam.

8. Vodík a voda

Výskyt, příprava, výroba, vlastnosti fyzikální a chemické. Vlastnosti vody. Fázové přeměny. Voda jako rozpouštědlo.

9. Kyslík a jeho sloučeniny

Výskyt, příprava, výroba, vlastnosti fyzikální a chemické. Významné oxidy, významné kyslíkaté kyseliny, Vzduch, složení vzduchu a hlavní chemické látky způsobující jeho znečištění.

10. Síra, její sloučeniny a charakter kyseliny sírové

Výskyt, příprava, výroba, vlastnosti fyzikální a chemické. Praktické využití. Vlastnosti kyseliny sírové, příprava, výroba a využití.

11. Dusík, jeho sloučeniny, výskyt, vlastnosti a reakce dalších prvků skupiny dusíku

Výskyt, příprava, výroba, vlastnosti fyzikální a chemické. Praktické využití. Oxidy dusíku. Kyselina dusitá a kyselina dusičná. Jejich příprava, výroba a využití. Vlastnosti a využití fosforu a jeho sloučenin.

12. Výskyt, vlastnosti, sloučeniny a reakce halogenů

Výskyt, příprava, výroba, vlastnosti fyzikální a chemické. Praktické využití halogenů.

13. Biogenní prvky a prvkové složení zemské kůry

Rozdělení prvků dle významnosti na makrobiogenní, mikrobiogenní, stopové. Význam pro živé organismy. Funkce základních iontů v lidském organismu.

14. Uhlík, jeho sloučeniny a další prvky skupiny uhlíku

Výskyt, příprava, výroba, vlastnosti fyzikální a chemické. Praktické využití. Oxid uhelnatý, oxid uhličitý, kyselina uhličitá, uhličitán vápenatý.

15. Přechodné, vnitřně přechodné prvky. Kovy a slitiny.

Charakteristika d- prvků a f- prvků. Definice kovu a kovové vazby. Významné slitiny – ocel, mosaz, bronz, dural. Železo, kobalt, nikl. Měď, stříbro, zlato.

16. Organická chemie a chemie fosilních paliv

Rozdělení organických sloučenin, názvosloví uhlovodíků a jejich derivátů. Vlastnosti atomu uhlíku v organických sloučeninách, typy řetězců, vzorce, izomerie. Surovinové zdroje v organické chemii.

17. Uhlovodíky

Alkany a cykloalkany, alkeny, alkadieny, alkyny. Zdroje uhlovodíků - zemní plyn, ropa, uhlí a jejich zpracování.

18. Kyslíkaté deriváty uhlovodíků

Hydroxysloučeniny, ethery, karbonylové sloučeniny, karboxylové sloučeniny. Příprava, vlastnosti, reakce kyslíkatých derivátů. Zástupci a jejich význam i využití. Významné reakce. Charakteristika a rozdělení kyslíkatých derivátů: příprava, vlastnosti.

19. Dusíkaté deriváty uhlovodíků a halogenderiváty

Halogenderiváty. Nitrosloučeniny a aminy. Vlastnosti fyzikální a chemické, výskyt a využití, významné reakce. Příprava a výroba. Významné reakce.

20. Aromatické uhlovodíky a jejich deriváty

Charakteristika, rozdělení, příprava, vlastnosti. Reakce na aromatickém jádře. Přehled významných arenů a jejich derivátů.

21. Sacharidy a nukleové kyseliny

Charakteristika, rozdělení, výskyt, vlastnosti. Složení, struktura, reakce. Přehled a význam nejdůležitějších zástupců. Metabolismus. DNA. RNA.

22. Tuky a vitamíny

Charakteristika, rozdělení, výskyt, vlastnosti. Složení, struktura, reakce. Přehled a význam nejdůležitějších zástupců. Metabolismus. Význam vitamínů, dělení vitamínů dle rozpustnosti.

23. Bílkoviny a enzymy

Charakteristika, rozdělení, výskyt, vlastnosti. Složení, struktura, reakce. Přehled a význam nejdůležitějších zástupců. Metabolismus. Funkce a rozdělení enzymů. Apoenzym, koenzym a holoenzym. Katalýza.

24. Syntetické látky

Charakteristika, rozdělení. Struktura a vlastnosti makromolekul. Typy polyreakcí. Příklady polymerů a jejich praktické využití. Ekologický pohled na syntetické látky a jejich výrobu.

25. Fotosyntéza a buněčné dýchání

Základní princip těchto procesů. Význam pro člověka a přírodu. Charakteristika dílčích fází. Popis buněčných organel, kde procesy probíhají.